Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Vizierstraat 17
(Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode 2022C236
Juni 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Bot Bart

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert NV, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2022
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1 Administratieve gegevens 5
2 Inleiding 7
3 Geplande werken 8
4 Gemotiveerd advies 9
4.1 Afweging onderzoekstechnieken 10
5 Bibliografie 12

FIGURENLIJST

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt) 6
Figuur 2 Historische stadskern van Brugge met aanduiding van het projectgebied. (bron: Historische stadskern van Brugge | Inventaris Onroerend Erfgoed).....7
Figuur 3: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt). 8

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....5

1 Administratieve gegevens

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	/
	Postcode	8000
	Adres	Vizierstraat 17 8000 Brugge
	Toponiem	Vizierstraat 17
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 70693 Y_{min} = 211298 X_{max} = 70763 Y_{max} = 211346
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge, Afdeling 2, Secie B, nr 558/2x Figuur 1	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Bart Bot (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	Frederik Roelens (Raakvlak)	

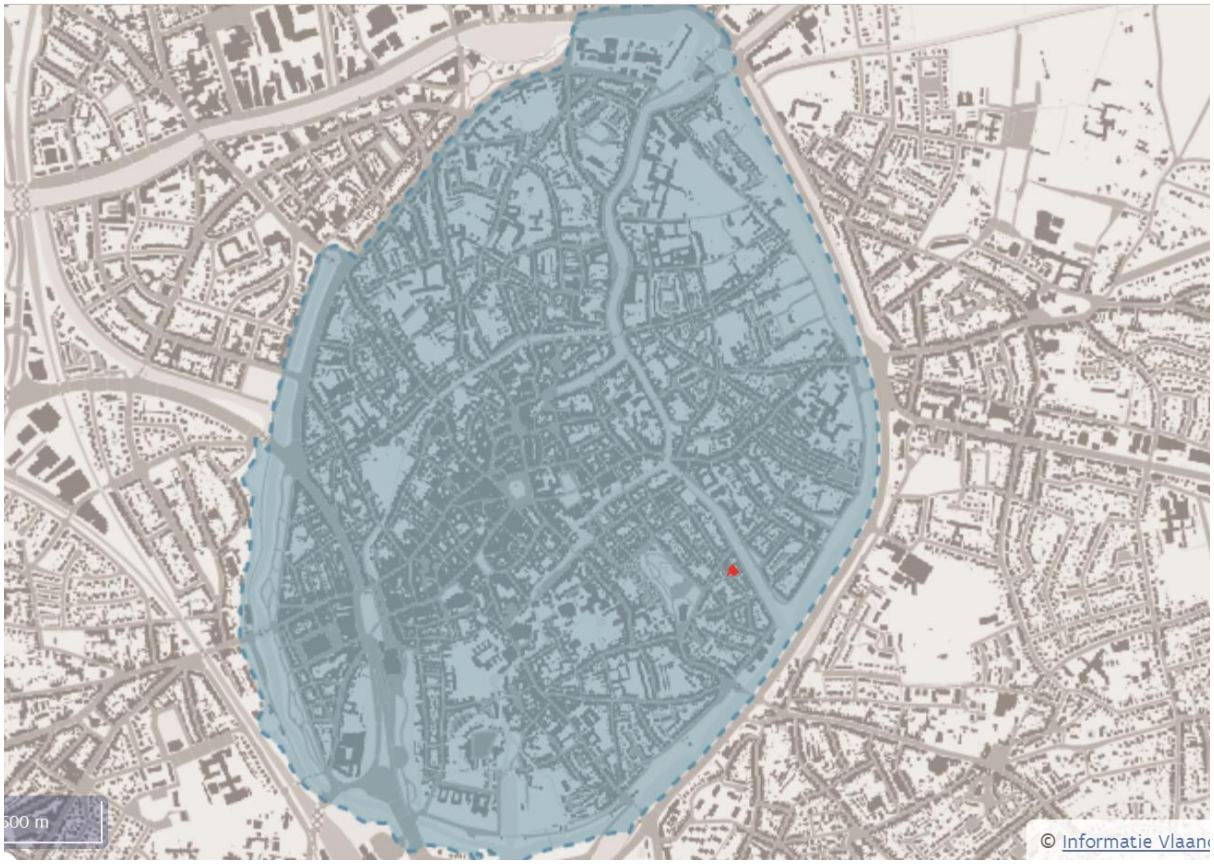
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt)

2 Inleiding

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woonuitbreidingsgebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Brugge. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m^2 of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m^2 of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 723 m², vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

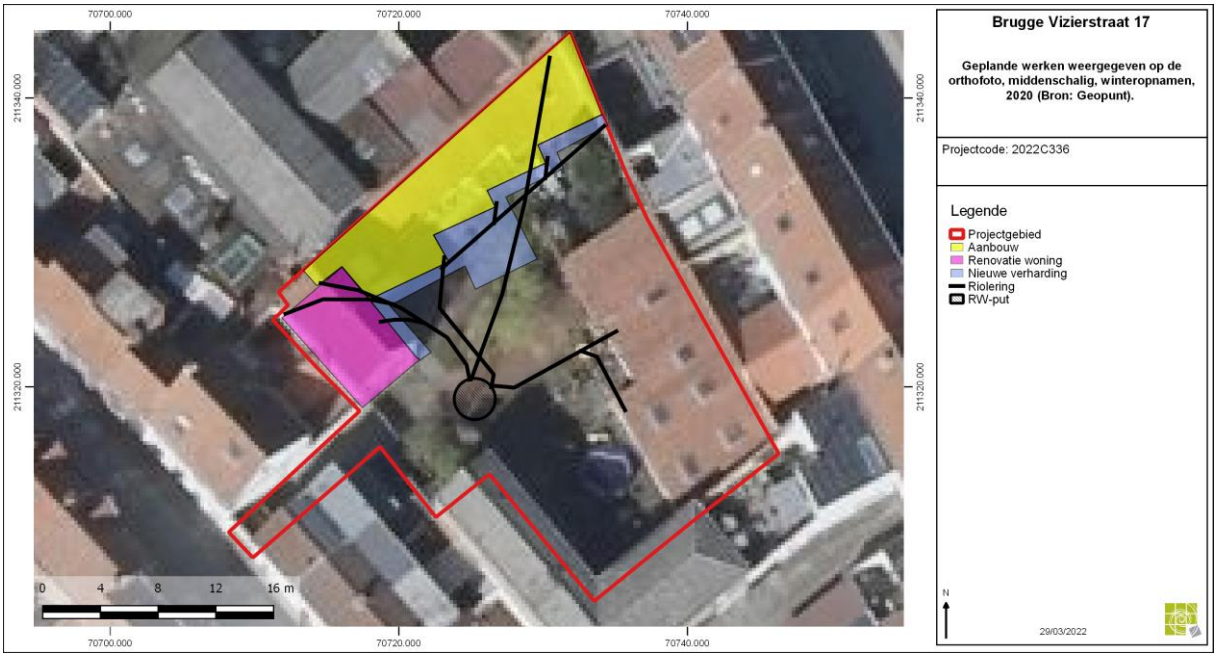
Figuur 2 Historische stadskern van Brugge met aanduiding van het projectgebied. (bron: Historische stadskern van Brugge | Inventaris Onroerend Erfgoed)

3 Geplande werken

De opdrachtgever plant de renovatie van een bestaande woning en de realisatie van een nieuwe aanbouw. In kader van de geplande werken wordt tevens nieuwe verharding aangelegd. Concreet omvatten de geplande werken:

- De renovatie van een bestaande woning van 44 m². De vloer wordt heraangelegd. Hier zal de bodemingreep ca. 50 cm-mv bedragen.
- De realisatie van een aanbouw over 113 m². Deze aanbouw zal worden gefundeerd door middel van sleuffunderingen tot vorstvrije diepte (ca. 100 cm-mv) en een vloerplaat ca. 50 cm-mv.
- Aangrenzend bij de aanbouw wordt nieuwe verharding gerealiseerd over een oppervlakte van ca. 42 m². Deze verharding zal bestaan uit tegels. Voor de aanleg dient een bodemingreep gerekend te worden van ca. 40 cm-mv.
- Er wordt een nieuwe RW-put gerealiseerd over een oppervlakte van ca. 6 m². Deze RW-put wordt aangelegd tot op een diepte van ca. 2,5 m-mv en zal aansluiten op nieuwe riolering. Voor de nieuwe riolering zal een sleuf uitgegraven worden van ca. 70 cm diep en 50 cm breed.

De geplande werken hebben betrekking op een oppervlakte van **ca. 235 m².**

Figuur 3: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

4 Gemotiveerd advies

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Brugge Vizierstraat 17

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan onderstaande afgeleid worden:

- Het plangebied bevindt zich binnen de historische stadskern van Brugge. Het plangebied situeert zich buiten de eerste stadsomwalling en binnen de tweede stadsomwalling.
- Op het plan van Marcus Gerards staat het projectgebied grotendeels gekarteerd als tuinzone. Aan de zijde van de Vizierstraat is wel bebouwing afgebeeld.
- De Coupure is voor het eerst te zien op de Ferrariskaart. Het projectgebied staat gekarteerd als stadstuin.
- Op de kadasterkaart van 1811 en 1835 is in het noordelijk terreindeel een omvangrijk gebouw waar te nemen. De functie van dit gebouw is niet gekend. Op de kadasterkaart van 1889 is dit gebouw verdwenen.

3° de waardering van de archeologische site:

Op basis van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat er potentieel een site met een complexe stratigrafie kan verwacht worden. Het plangebied bevindt zich grotendeels ter hoogte van tuinzone waar o.a. achtererfstructuren kunnen verwacht worden. Er moet echter wel rekening gehouden worden met aanwezige bebouwing en verdwenen 19de-eeuwse bebouwing die een zekere impact kunnen gehad hebben op de bewaringstoestand van de archeologische resten.

4° de impactbepaling:

Indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, zijn deze bedreigd door de geplande werken.

4.1 Afweging onderzoekstechnieken

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Archivalisch onderzoek*: Bijkomend archivalisch onderzoek is in dit stadium van het onderzoek niet van toepassing. Dergelijk onderzoek zou een te grote meerkost betekenen, bovendien is aan de hand van het historisch kaartmateriaal een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.

- *Landschappelijk bodemonderzoek Cfr. CGP 7.3*: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is er geen specifieke verwachting naar een bewaarde paleobodem. Om die reden wordt er geen landschappelijk booronderzoek uitgevoerd.

- *Geofysisch onderzoek Cfr. CGP 7.4*: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Veldkartering Cfr. CGP 7.5*: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek Cfr. CGP 8.4 en 8.5*: Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. Deze methode is niet van toepassing voor het projectgebied.

- *Proefsleuven en proefputten Cfr. CGP. 8.6*: Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

Er wordt geadviseerd om ook deze methode niet te weerhouden. Na afweging van de geplande werken en de te verwachten archeologische resten wordt besloten om geen verder onderzoek te adviseren.

Een groot deel van de geplande werken (nieuwe vloer en aanbouw) zijn gepland ter hoogte van bestaande bebouwing. Het gaat om 165 m^2 van de 235 m^2. In deze zones moet er rekening gehouden worden met een zekere verstoringsgraad van de reeds aanwezige bebouwing (funderingen, vloerplaten, leidingen, …). De werken zullen de bodem -50cm en plaatselijk -100cm verstoren wat gezien de reeds aanwezige bebouwing relatief weinig is. Enkel ter hoogte van de geplande put, stuk verharding en riolering zullen de geplande werken onbebouwde grond verstoren. We zijn van mening dat deze zone te klein is om archeologische kenniswinst te genereren. Daarenboven moeten rekening gehouden worden met een vermoedelijke mate van verstoring ten gevolge van een bestaande septische put en aansluitende riolering. Al deze elementen in beschouwing genomen, is het de verwachting dat verder archeologisch onderzoek naar aanleiding van de voorgelegde omgevingsvergunningsaanvraag niet tot nuttige

kenniswinst zal leiden. Uiteraard blijven de werken onderhevig aan artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet, en dienen alle eventuele vondsten bij het Agentschap Onroerend Erfgoed te worden gemeld.

5 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.